

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
POLITIKOS ĮGYVENDINIMO GRUPĖS**

PAŽYMA

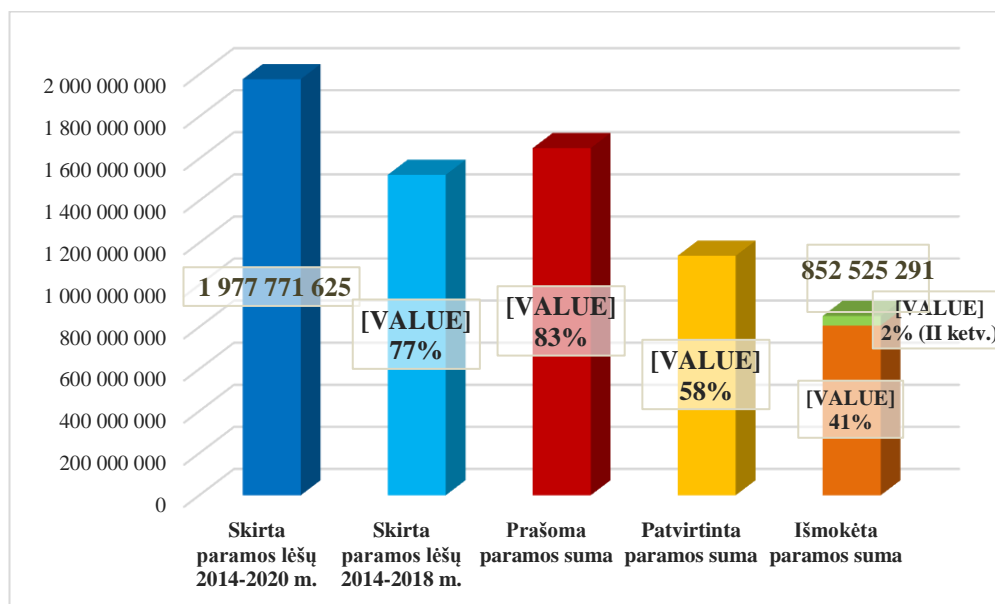
**DĖL 2014-2020 METŲ LIETUVOS KAIMO PLĖTROS PROGRAMOS IR LIETUVOS
ŽUVININKYSTĖS SEKTORIAUS VEIKSMŲ PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO (2018 M. II KETV.)**

2018-08-06 Nr. NV-2069

Vilnius

Ataskaitų teikėjas: Žemės ūkio ministerija

I. Kaimo plėtros programos (KPP) įgyvendinimas. Iki 2018 m. birželio 30 d. iš viso gautos 403 259 paraiškos, prašoma paramos suma – 1 650 mln. Eur. Pagal pateiktas paraiškas pasirašytos 390 329 paramos sutartys arba patvirtintos paraiškos, kurių paramos suma – 1 138,44 mln. Eur, t. y. beveik 58 proc. visam laikotarpiui Programoje skirtų lėšų. Per visą laikotarpį išmokėta 852,53 mln. Eur, t. y. 43 proc. visų Programai skirtų lėšų. Per ataskaitinį ketvirtį išmokėtų paramos lėšų dalis padidėjo 4 proc. punktais:

KPP rodiklių pasiekimas:

Remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento Nr. 1303/2013 (kuriuo nustatomos ES fondams taikytinos bendros nuostatos) 20 str. 6 proc. EŽŪFKP lėšų sudaro veiklos lėšų rezervą, kuris nustatomas Programoje kiekvienam prioritetui. 2019 m. EK atliks Programos įgyvendinimo rezultatų peržiūrą atsižvelgdama į Programoje nustatytą veiklos rezultatų planą, kuriame nurodyti peržiūros rodikliai ir iki 2018 m. pabaigos siektinos reikšmės (orientyrai). Veiklos lėšų rezervas liks (lėšos nebus sumažintos) tiems prioritetams, kurių veiklos rezultatų peržiūros plane nustatyti orientyrai bus pasiekti.

Kyla rizika iki 2018 m. pabaigos nepasiekti tam tikrų rodiklių (5 prioriteto „Efektyvus išteklių valdymas“ rodiklių „Bendros viešosios išlaidos“ ir „Žemės plotas, kuriame vykdomos su anglies dvideginio sekvestracija + šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio mažinimu susijusios valdymo sutartys (ha)“, 6 prioriteto „Ekonominė ir socialinė plėtra ir infrastruktūra“ rodiklio „Bendros viešosios išlaidos“).

Pagrindinės KPP įgyvendinimo atsilikimo nuo numatytų orientyrų priežastys yra:

- dėl 5 prioriteto. Programos rengimo metu iš dalies nepasitvirtinę prielaidos ir lūkesčiai dėl pareiškėjų aktyvumo bei miškų ir pievų plotų dydžio, dėl kurių bus kreipiamasi paramos;

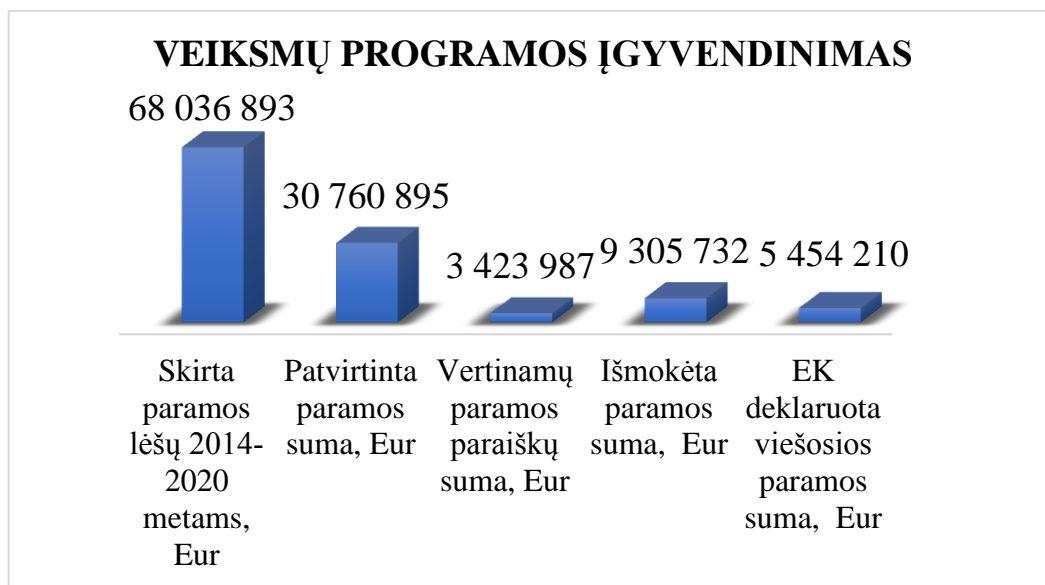
pasikeitęs ES ir nacionalinis teisinis reglamentavimas; biodujų gamybos projektams – ilgiau nei planuota užtruko parengiamieji priemonės įgyvendinimo darbai, projektų vertinimas (būta teisinių problemų) bei įgyvendinimas;

- dėl 6 prioriteto. Priemonės „LEADER programa“ vietos plėtros strategijų įgyvendinimas – dėl ES reglamentų ilgas ir sudėtingas priemonės administravimo procesas (VVG strategijų rengimas ir atranka, tik tada – vietos projektų tvirtinimas), daug suinteresuotų pusių (EK, ŽŪM, NMA, VVG, vietos bendruomenės) ir reikalavimų, todėl užtruko parengiamieji įgyvendinimo darbai ir strategijų bei vietos projektų vertinimas; verslas – dėl įvairių priežasčių gauta daug nekokybiškų projektų; regionų planavimo projektai (savivaldybės) – dėl didelio darbų krūvio dėl vienu metu pradėtų įgyvendinti įvairių ES fondų priemonių, kuriose dalyvauja savivaldybės.

ŽŪM veiksmai, siekiant išspręsti KPP įgyvendinimo problemas:

- 2018 m. birželio 21 d. vykusioje Programos įgyvendinimo stebėsenos komiteto posėdyje pritarta Ministerijos pasiūlytiems Programos pakeitimams (įskaitant pasiūlymus mažinti 5 ir 6 prioritetų orientyrų reikšmes). Rengiamasi rugpjūčio mėn. Programos keitimą siųsti Europos Komisijai;
- ministerijos atsakingiems padaliniais pavesta imtis papildomų veiksmų siekiant paspartinti priemonių įgyvendinimą;
- kas ketvirtį organizuojamas Programos veiklos rezultatų plano įgyvendinimo situacijos aptarimas.

II. Žuvininkystės programos įgyvendinimas. Nuo Žuvininkystės veiksmų programos (toliau – Veiksmų programa) įgyvendinimo pradžios iki 2018 m. birželio 30 d. iš viso gauta 270 paramos paraiškų, kuriose prašoma paramos suma – 53,45 mln. Eur. 192 paramos paraiškai buvo skirta 37,78 mln. Eur paramos (iš jų ES lėšos sudaro 33,11 mln. Eur, t. y. 52 proc. visai Veiksmų programai įgyvendinti skirtų lėšų). Per visą laikotarpį paramos gavėjams išmokėta 14,228 mln. Eur (iš jų ES lėšos sudaro 11,132 mln. Eur, t. y. **17,5 proc.** visai Veiksmų programai įgyvendinti skirtų EJRF lėšų).

Kyla rizika iki 2018 m. pabaigos nepasiekti tam tikrų veiksmų plane numatytų finansinių rodiklių (1 Sąjungos prioriteto „Aplinkosaugos požiūriu tvarios, efektyviai išteklius naudojančios, inovacinės, konkurencingos ir žiniomis grindžiamos žvejybos skatinimas“ finansinio rodiklio; 4 Sąjungos prioriteto

„Užimtumo ir teritorinės sanglaudos didinimas“ finansinio rodiklio ir 6 prioriteto „Integruotos jūrų politikos įgyvendinimo skatinimas“ finansinio rodiklio.

Pagrindinės Veiksmų programos įgyvendinimo atsilikimo nuo numatytų orientyrų priežastys yra:

- dėl 1 Sąjungos prioriteto finansinio rodiklio. Nemaža dalis šio prioriteto priemonių nebuvo patrauklios pareiškėjams teikti paramos paraiškas, daugiausiai dėl Lietuvos žvejybos sektoriui nepalankių reglamentinių reikalavimų. Paramos paraiškas didesnės apimties projektams – investicijoms į iškrovimo vietų infrastruktūros gerinimą numatoma pradėti rinkti tik nuo šių metų spalio 1 d. Priemonės „Žvejybos uostai, iškrovimo vietos, aukcionų patalpos ir priedangos“ įgyvendinimas užsitęsė dėl derinimo su žvejybos sektoriaus atstovais dėl potencialių iškrovimo vietų ir paramos teikimo sąlygų. Taip pat Palangos savivaldybei Šventosios jūrų uosto valdymo teisės perduotos tik nuo šių metų liepos 1 d.;
- dėl 4 Sąjungos prioriteto finansinio rodiklio. Finansinis rodiklis sunkiai pasiekiamas dėl dar neatrinktų ir nepradėtų įgyvendinti vietos projektų;
- dėl 6 Sąjungos prioriteto finansinio rodiklio. Pirmoji paramos sutartis pasirašyta tik šių metų viduryje. Pagal ją pirmasis mokėjimo prašymas bus pateiktas tik šių metų gruodžio mėnesį, todėl jame pateiktos tinkamos kompensuoti išlaidos galės būti deklaruotos Europos Komisijai tik 2019 m.

Siekiant sėkmingai įgyvendinti Veiksmų programą, ŽŪM atlikti veiksmai:

- organizuoti susitikimai su žvejybos sektoriaus atstovais, potencialiais pareiškėjais siekiant spręsti susidariusias problemas, atlikti įvairių Veiksmų programos priemonių įgyvendinimo taisyklių pakeitimai;
- nuolat komunikuojama su Nacionaline mokėjimo agentūra, Europos Komisijos ir tarptautinės organizacijos FARNET atstovais siekiant paspartinti vietos projektų atranką ir įgyvendinimą.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina ataskaitas svarstyti Vyriausybės pasitarime. Taip pat siūlytina Žemės ūkio ministerijai pasitarime pateikti išsamų veiksmų planą, kaip numatoma paspartinti Žuvininkystės veiksmų programos lėšų išmokėjimą ir užtikrinti suplanuotų finansinių rodiklių pasiekimą.

Politikos įgyvendinimo grupės patarėjas

Vaidas Talačka

Vaidas Talačka, tel. +370 706 63722, el. p. vaidas.talacka@lrv.lt